

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.
Razpošilja se v tiskarni.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelj
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VI.

V Celoven 25. februarja 1887.

Št. 4.

Dr. Jožef Kahn — novi škof Krški.

Njegovo c. k. apostoljsko veličastvo, svitli cesar Franc Jožef, so z najvišim sklepom od 10. februarja 1887 blagovolili stalnega korarja Sekovske škofije v Gradcu, dr. Jožefa Kahna, za knezoškofa Krškega imenovati.

Šolske prošnje Koroških Slovencev.

Leta in leta so nam dohajale britke pritožbe zavoljo ljudskih šol. Prosili so, naj jim pomagamo. Storili smo, kar premoremo. Podali smo v „Miru“ načrt, kako naj se napravijo prošnje na visoki državni zbor. V tej prošnji Slovenci pravijo:

I. Našo šolo obiskujejo samo katoliški otroci, zato prosimo za versko, katoliško šolo.

II. Mi prosimo za šestletno šolo, kateri naj sledi tri- do štiriletna nedeljska šola.

III. Mi prosimo za slovensko šolo in sicer tako, da bo v prvih treh letih poduk čisto slovensk, s početkom četrtega leta pa naj se podučuje tudi nemščina, pa le kot obligatni učni predmet, ne pa kot učni jezik.

In glejte! brez vsega naganjanja in pritiska, iz čisto proste volje došel nam je velik kupec tacih prošelj iz vseh slovenskih dolin na Koroškem.

Omenjene peticije je poslalo 22 občin, v katerih živi po zadnjem ljudskem številsjenju 38.697 slovenskih in le 1053 nemških prebivalcev, 48 far, kjer je vsega skupaj 63.924 slovenskih in le 8216 nemških faranov in 34 krajnih šolskih svetov. Vseh peticij je torej 104. Peticije so se vlani odposlale državnemu zboru, ki jih je izročil peticijskemu odseku. Letos — 7. februarja — je v šolskem odseku o njih sporočal g. poslanec Klun.

Iz njegovega sporočila zvemo, da je tem prošnjam nasproti državnemu zboru od koroških občin, vesi in krajnih šolskih svetov došlo 49 drugih peticij, v katerih prosilci prosijo, da naj ljudsko šolstvo na Koroškem ostane, kakoršno je.

Gospod sporočevalec je omenjal, da versko šolo katoličani zahtevajo ves čas, odkar so bile vpeljane nove šolske postave, da so katoliški škofje precej v začetku in zopet lanskega leta povzdignili svoj glas. Rekli so, da si štejejo v posebno dolžnost tirjati versko šolo, in da ne bodo mirovali,

dokler je ne dosežejo. Enako zahtevajo tudi protestantje in židje za svoje otroke, da je mnogo takih peticij došlo raznim deželnim zborom, da se je tiroljski zbor letos zopet pečal s to zadevo, in da vladi in državnemu zboru ne bode ostajalo drugega, kakor že skorej uslišati te prošnje, in šolske zakone v tem smislu premeniti.

Gledé šestletne šole je spominjal na obširne razprave pri šolski noveli, kjer so se povdarjali npravni, gospodarski, denarni, kmetijski in obrtni razlogi za znižanje šolske dobe od 8 na 6 let. Vsled tega je bila sklenjena šolska novela, pri kateri gre za to, da se izvršuje. Slovenci niso zoper to, da otroci do 14. leta v šolo hodijo, — le to prosijo, naj hodijo do 13. leta v vsakdanjo, potem pa 3—4 leta v nedeljsko šolo.

Gledé tretje prošnje je poročevalec povdarjal, da imajo slovenski prebivalci pravico za svoje otroke zahtevati slovenski matni jezik kot učni jezik. To zahteva pedagogika, to zahtevajo zakoni, zlasti § 19. temeljnega zakona, § 1. državnega šolskega zakona in § 51. šolskega in učnega reda iz leta 1870. To pravico priznalo je pri raznih prilikah slovenskim državljanom državno sodišče. Sedanje šole na Koroškem so tako vravnane, da Slovenci nimajo ne ene slovenske ljudske šole, ker je tudi v tako imenovanih slovensko-nemških šolah poduk le nemšk. Tudi so nekateri učitelji trdi Nemci. Slovenski jezik na Celovškeji preparandiji še ni obligaten predmet. Odtod pride, da otroci ne znajo ne nemški, ne slovenski brati, da v poduku zastajajo, da se zlati čas trati itd. Zatorej so škof in kateheti že leta 1879 prosili, da bi se otroci vsaj slovenski katekizem brati učili, pa zastonj.

Od nasprotnih peticij pravi sporočevalec, da one pravice do slovenskih šol ne morejo ovirati; došle so večidel iz čisto nemških krajev, ktere zadeve slovenskih občin nič ne brigajo. Pa tudi, ako bi prišle iz ravno tistih krajev, ne imele bi nobenega pomena, ker Slovenci ne tirjajo, naj se Nemcem vzamejo nemške šole, ampak oni le zahtevajo, naj se tudi njim pripoznajo enake pravice, kakor Nemcem.

Konečno gosp. poročevalec stavi te-le predloge: Naj se omenjene peticije izročijo visokeji vladi in sicer gledé prve zastran verske šole s priporočilom, naj se kolikor mogoče na njo ozira, — gledé druge in tretje prošnje naj pozveduje, kako reč na Koroškem stoji in potem spolnuje dolžnost svojo.

Prvi se oglasi proti tem predlogom liberaljni poslanec S u e s s, ki je kumoval pri sedanjih šolskih zakonih. Omenja strašanske razburjenosti, ki

jo bode obravnavava o teh peticijah napravila in ki zaradi vnanje nevarnosti, ktera nam preti, in zaradi sedanjih političnih okoliščin ne bi bila primerna. Ko se je pretresala šolska novela, zagotavljal se je, da je to zadnja prememba, da ne bo nič več prišlo za njo, in sedaj se tirja, da naj državni zbor zapusti podlago sedanjega šolstva. Nasprotje med raznimi strankami bode tako hudo, kakor še nikdar poprej ni bilo, zato naj se z ozirom na sedanje politične okoliščine obravnavava o teh peticijah odloži.

Drugi kum sedanjih šolskih postav poslanec Beer je krepko pritrkaval Suessu in celó trdil, da se bode preobrnilo in na glavo postavilo vse šolstvo, ako se sprejemejo od poročevalca nasvetovani predlogi. Zato je priporočal Suessov predlog. Jako moramo obžalovati, da so se desniški udje precej vsedli na limanice, ki jih sta jim bila tako zvito nastavila Suess in Beer. Poslanec Karlon je brez pomislika potegnil za njima, češ, da zaradi vnanjih razmer res ne bi bilo primerno te reči sedaj obravnavati in nemške duhove na levi vzneimirjati. Najprilicnejši bi bilo, da bi se ta reč obravnavala o priliki, ko se bode razpravljala nov šolski zakon. V enakem smislu se je izrazil tudi poljski poslanec grof Dzieduszycki, pristavljaj je še, da bi dotični sklep ne imel nobenega praktičnega vspeha, ker bi bilo še zmirom vladi prepuščeno, da kaj vkrene ali ne.

Tudi Weitlof in Wildauer sta se oglašila za Suessov predlog, in poslednji se je zlasti spodtikal nad tem, da se eno in isto ime večkrat nahaja na peticijah, in da je toliko podkrižanih prosilcev.

Poslanec Klun je odgovarjal Suessu, da je o pač mislil, da bodo te peticije nemško gospôdo na levi razburile, ali taka razburjenost je čisto nepotrebná, ker gre le za pravico in ker mora tudi v tem slučaju veljati stari pregovor: „Fiat justitia, pereat mundus!“ (Pravica mora veljati, ko bi imel tudi svet poginiti!) Nasprotniki trdijo, da se ima šolstvo s temi predlogi popolnoma spremeniti. To ni res; prvi predlog prepušča vladi, ali hoče kaj storiti ali ne, dokler državni zbor sam ne sproži zakona zastran verske šole, z drugim in tretjim predlogom pa se nobena postava ne spreminja, ampak ona le zahtevata, naj se obstoječi zakoni izvršujejo tudi slovenskim prebivalcem na korist. Kaj bi storili nasprotniki, ko bi imeli pred seboj n. pr. kako prošnjo iz nemškega Kočevja, v kateri bi se tamošnji Nemci pritoževali, da jim je deželni šolski svet kranjski zaukazal slovenski učni jezik, ktereга njih nemški otroci ne umejo, in bi prosili državni zbor, naj jim pomaga k njihovej pravici? Ali bi ne zagovarjali dotične prošnje in prosilec ne dajali prav? Kar je pa Nemecev prav in pravično, to mora biti tudi Slovencem, in kakor mora za nemške otroke veljati nemški učni jezik, tako mora za slovenske veljati slovenski.

Praktične vrednosti sklepi res ne bodo imeli, ako jih ministerstvo ne bo hotlo izvrševati. Ako pa ima dobro voljo, zamore goropadnim neprilicnostim na Koroškem v okom priti tudi brez naših sklepov. Še dalje odkladati peticije bi ne bilo prav, in tudi ne potrebno. Odsek prav lahko vse te peticije reši brez odloga, ker bode pri vsem tem še zmerom mogoče obravnavo v zbornici odložiti,

ako bi se predsedniku dozdevalo, da bi ne bilo primerno jih zaradi vnanjih nevarnih razmer obravnavati že sedaj. Saj je v njegovej moči kako reč dejati na dnevni red, ali ne. Zato konečno prosi, naj odsek ne sprejme Suessovega predloga, ampak naj se spusti v razpravo o peticijah.

Toda vse to prigovarjanje ni nič zdalo, večina je slenila, da se obravnavava o koroških peticijah po Suessovem predlogu za zdaj odloži; proti temu predlogu sta glasovala edina poslanca Klun in Chotkowski.

Tako moško in neprestrašeno je gosp. sporočevalec Klun zagovarjal naše postavne in pravične prošnje. Koroški Slovenci mu izrekamo iz celega srca najtoplejšo zahvalo za ves njegov trud in se mu priporočamo tudi za prihodnje čase. Naše delo še ni dokončano; mi ne mirujemo, dokler ne dosežemo, kar nam po postavi gre. Nastopili bomo drugi pot in pojedmo po stopinjah do najvišega državnega sodnišča, ktero bode gotovo prisodilo našemu slovenskemu jeziku postavne pravice.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Imamo škofa!) Novi naš knezoškof, preč. gospod dr. Jožef Kahn, so rojeni 11. aprila 1839 v Meljskej dolini na Koroškem v fari Zagrič. Eno leto so hodili v tretji razred nemške šole v Celovcu, potem l. 1851 šli na gimnazijo v Št. Pavlju in odtod jih je znana dobrotnica gospodična Egger v Celovcu spravila v škofijsko deško semenišče Karolinum-Avgustineum v Gradcu. Po dokončanih latinskih šolah so stopili v bogoslovsko semenišče v Gradcu in bili 19. julija 1863 posvečeni za mešnika. Najprej so bili postavljeni za kaplana v Weitz-u, potem za pomagala semeniškega špirituala v Gradcu, potem za profesorja na deželnej realni in slednjič za stolnega korarja in vodjo škofijskega deškega semenišča.

O škofu, ktereга si mi Slovenci želimo, smo vselej in poslednjič v 24. številu l. 1886 pisali takole: „Mi katoličani, kterih je na Koroškem ogromna večina, spoznamo in čestimo v svojem škofu najvišega dušnega pastirja in smo trdno prepričani, da nam bodo svitli cesar poslali pravega apostolskega moža. Veselje med katoliškimi Slovenci bode pa še tim večje, ako bojo novi škof zmožni tudi slovenskega jezika.“

Prva in poglobitna želja in prošnja naša se je, hvala Bogu! spolnila. Novi naš knezoškof, gosp. dr. Jožef Kahn, niso le samo visokoučen duhovnik, temuč so tudi mož — ves poln in vnet katoliškega cerkvenega duha, ves poln in vnet goreče ljubezni do sv. katoliške cerkve in do naše ljube Avstrije. Novi knezoškof so tudi spreten in izvrsten govornik, ktereга poznamo iz govorov, ki so jih imeli pri zborih političnega katoliškega društva v Gradcu že leta 1874 in 1875. Slovenskega jezika sicer menda ne znajo, zveemo pa iz zanesljivih sporočil, da so se dozdej kot vodja deškega semenišča in gimnazije vselej skazovali tudi Slovencem pravičnega in dobro hotečega moža. Še to smo tudi slišali praviti, da so gospod — še le 48 let stari — tudi trdne volje učiti se slovenske besede.

Zatorej odkritosrčno in toplo pozdravljamo novega knezoškofa, prosimo mu iz celega srca blagoslov božji, da dolga leta veselo, srečno in zdravo vladajo našo Krško škofijo na svojo in vernih ovčic časno in večno srečo!

Iz Prevaljske okolice. (Čujte, kaj se pri nas godi.) To vam je dobro znano, kako so pri občinski volitvi nas nasprotniki osmukali. Zdaj mislijo nam pa občino popolnoma raztrgati. Ne vem, ali se gospodom v glavi meša, ali kaj? Mislijo namreč Šent-Uršeljsko goro pod Črno vtekniti, da bi ubogi kmet po 5 ur moral hoditi, prej da bi k občinskemu uradu prišel. Podkraj in Navrški vrh pa so volje potisniti v Kotlje; nas je dosti, da celo leto ali pa nikoli ne zajdemo v Kotlje. Tudi Šent-Danjeleci niso zadovoljni; ravno tako narobe mislijo s Stražiščem in Brisenco. Naši vrli kmetje so šli že prosit zato, da bi jim nasprotno prošnjo naredili, obljubilo se jim je, pa menda nič storilo. Tudi sem slišal, da se bodo sami pritožili. To menda vse počenjajo, ker mislijo, da pri volitvah ne bojo nikoli mogli zmagati, ako občina naša ostane kakor je. Pa to bi se vse vse lahko poravnalo, ko bi gospodje toliko nasprotni ne bili. Pa oni nam zmirom pri šolah nasproti delajo, to je bilo ravno zdaj 10. januarja. Gospod kaplan so namreč prosili, naj bi šolski otroci slovenski katekizem dobili. Naš liberalni šolski svet in učitelji so jim zavrgli prošnjo. Kako pa se bo 6- ali 7letni otrok v tujem jeziku učil kerščanskega nauka? Dosti je staršev, ki pravijo, kaj bom otroka učil, saj 8 let v šolo hodi; ali se pa morejo slovenski otroci naučiti brez slovenskega katekizma? Tudi so gosp. kaplan prosili, naj se jim nekaj da za šolski trud; imajo namreč 8 šol oskrbovati, za to ne dobijo ne vinarja. Kakor sem slišal, se jim je tudi ta prošnja odrekla. Prosili so tudi, naj bi po letu imeli otroci šolsko mešo, kakor jo imajo po vseh sosednjih farah. O tem se jim je neki obljubilo; ali se pa bode obljuba spolnila, to še ni gotovo. To mi vsi srčno želimo. Na Liešah je nek gospod slovenske starše močno prijel za to, ker so prosili za slovenski katekizem. Naša šolska postava pa zapoveduje, da ima šola nalogo, otroke izgojevati verno in pravno — „sittlich-religiös“. Imamo take tičke, ki sami nimajo vere, pa je tudi drugim ne privoščijo. — Slišal sem tudi, da so se g. kaplan pritožili na deželni šolski svet, to so storili prav po naših mislih: Slovenski otrok naj se uči po slovensko, nemški pa po nemško. Tudi to srčno želimo, da bi gospod dobili za svoj veliki trud primerno plačilo. 16 ur v tednu brez vsega plačila, to je velika butara!

Iz Podjunske doline. (Kosmata laž.) „Novice“ v Ljubljani so pisale to-le: „Neka mero-dajna oseba — (prej ko ne gosp. minister dr. Gautsch sam?) — se je nasproti dvema naših zaupnikov v tej zadevi izrekla: „Vsi koroški Slovenci so že toliko omikani, da morejo s svojim škofom tudi nemško občevati“. Omilovanja vredna je gospoda na Dunaju, ako je o naših razmerah tako slabo podučena, ali prav za prav tako grdo nalagana. Kako kosmata laž je to, da morejo vsi Slovenci s svojim škofom tudi nemški občevati, pričajo nasprotniki naši sami. 10. februarja je imel odbor kmečke zveze veliko

sejo. Za kandidata nemško-liberalne stranke je bil postavljen gosp. Laks. Sklenilo se je, na vse kriplje delati za njegovo volitev in spise razpošiljati v nemškem in slovenskem jeziku. Volilci za državni zbor so gotovo najbolj omikani med vsemi Slovenci. Čemu je pa torej treba, njim pošiljati spise tudi v slovenskem jeziku? Tako so nam nasprotniki sami najbolj verjetne priče, da je to kosmata laž, da so Koroški Slovenci že vsi ponemčeni, da morejo s škofom nemško občevati. Drugih dokazov menda ni treba.

Iz Kotmare vesi. (Marsikaj.) Nemško-liberalni osrečevalci ljudstva se mislijo jako učene in prosvitljene, pa vendar kar vsak priprost človek ve, tega dostikrat ne vedó ali pa vedeti nočejo, namreč da se komu najlože kaj dopove v tistem jeziku, ktereга on govori, tako Nemcu po nemški, Francozu pa francoski, in tedaj gotovo tudi Slovincu najlože po „slovenski“. Vsak pa zna, kako sitno in imenovaneј resnici nasprotno da je, če se v čisto slovenskih farah izklicujejo uradni ukazi in naznanila po nemški, in sicer tako, da še tisti, ki dobro nemški znajo, le težko zastopijo. Tako je tudi pri nas bilo za časa vlade prejšnjega župana, g. Steinerja. Pa v tem se je obrnilo zdaj na boljše. Že več ko leto dni nismo slišali na semnjišču nemškega izklicevanja, vse se nam pove v lahko umljiveј, domačej slovenskej besedi. Ume se, da so vsi občani tega močno veseli. Sliši se, da si odbornik, g. P. Modrič (ki je bil predlanskim od naše stranke voljen v občinski odbor), prizadeva in trudi, da prestavlja nemške doposlatve v slovensko. Toraj hvala mu! Mi pa prašamo, ali ne bi bilo še bolj prav, ako bi dopisovale občine visokeј vladi, in slavnemu okrajnemu glavarstvu, in ta, onim le v slovensčini? Koliko truda in sitnosti bi se s tim prihranilo! Bog nam je dal milo domačo besedo gotovo v to, da se je poslužujemo. Čemu torej brez potrebe tiščati v tujstvo? Občinska predstojništva pomislite vendar enkrat! Brali smo, da bo prošnja, ki jo je naša občina poslala v visoki deželni zbor, menda vendar le vslišana. Dobili bomo podpore, da se poravna cesta. To je živa potreba.

Iz Savinjske doline. („Šolski vrtec.“) Zадnja Celjanka („Deutsche Wacht“ imenovana) se strašno huduje nad c. k. uradniki in drugimi zavodnimi Celjani, ki svoje male otroke pošiljajo v slovenski „šolski vrtec“. Ker utegne mnogim ta nova naprava neznaná biti, naj jo malo razložimo. Razumni detovodniki so spoznali, da za otroke je neizmerno dobro, da pridejo med otroke. Treba pa je otroke skrbno nadzorovati ter jih ne puščati brez primerneга varha. Tako so nastali „otroški vrteci“, prostori, kjer so otroci od 2—3 let zbirajo ali pod milim nebom ali v posebnih sobah. Tam si otroci skupaj igrajo, pa se tudi začenjajo pripravljati za šolski poduk. Otroke nadzorujejo zato izšlane učiteljice, ki se slovenski imenujejo: „Vrtarice“. S takšnimi „Vrteci“, ako so dobro vredjeni, pomagano je starišem kakor otrokom. Stariši vedó, da so otroci v dobrem varstvu, otroci pa se radujejo v primernej tovaršiji. Za naša ponemčena mesta imajo pa slovenski otroški vrteci še to posebno prednost, da se otroci drug od drugega naučijo slovenskega oziroma obeh deželnih jezikov. „Celjanka“ trdi, da je to „pedagogična nesmisel“,

da se otroci, ki od doma znajo le nemški govoriti, pošiljajo v slovenski otroški vrtec. Pa to ni „nesmisel“, ampak kaže modrost starišev, ki za otrokovo bodočnost s tem gotovo najbolje skrbijo, da mu dajo priložnost se obeh v deželi navadnih jezikov naučiti. Dokler nismo imeli slovenskega „Vrteca“ za otroke, morali so treznomisleči uradniki, profesorji in drugi meščani svoje otroke pošiljati v okoličansko ljudsko šolo, na kateri je poučni jezik slovenski, da bi se slovenskega jezika naučili. Pa tam se jim je od početka še slabša godila, kakor nam nekdanj, ko smo s kmetov v mestne nemške šole prišli, ker niso znali učnega jezika. V bodoče bo pa to vse drugače, ker bodo se otroci v „Vrtecu“ naučili že slovenski govoriti. Kdor trezno sodi, spoznal bo, da nemške ljudske šole za slovenske otroke so pedagogična nesmisel, nikakor pa ne slovenski vrteci. Bog daj družbi sv. Cirila in Metoda prav obilno udov, da bi zamogla po vseh slovenskih mestih takšnih koristnih naprav ustanoviti!

Iz Ribnice na Pohorju. (Bralno društvo.)

Če tudi se nam Slovencem v narodnem obziru slabo godi, vendar ne obupamo zategadelj, ker se narodna zavest med našim ljudstvom povsod jako širi in raste. Dokaz temu je to, da se povsod ustanovljajo „bralna društva“, — ognjišče narodne prebujenosti, in kjer se one ustanove, je oni kraj za na-protnike naše gotovo zgubljen. Košato Pohorje, ponos naš, se je v zadnjih desetletjih tudi očistilo precej peg nemškutarije; najprej na južnej strani, kjer jo obdajajo vrle Šaleške doline, dalje Vitanje, Konjice in Slov. bistriški okraj. Zdaj pa se je začelo daniti tudi na severnem od Maribora gori; v Rušah so osnovali „bralno društvo“, zatem v Šent-Lorencu in ko je par let preteklo, zablislil je enak ogenj tudi v naši prijaznej Ribnici. Dne 23. jan. smo obhajali slovesno prvi občni zbor pri g. Strajharju, pri katerem se je mnogo ljudstva zbralo. Po pozdravu predsednika osnovnega odbora so govorili krasen, pet četrt ure trajajoč govor č. g. Kocuvan, župnik iz Vuhreda, in v njem zbranemu ljudstvu razjasnovali pomen narodnih društev ter jo vneli za nje. Potem se je izvolil odbor in sicer gg. Strajhar za predsednika, Držečnik namestnika, P. Miklavec tajnika, č. g. Kavčič namestnika, Fil. Miklavec blagajnika z namestnikom J. Vranom; dalje gg. Jož. Miklavec, A. Grubeljnik in F. Vomec za odbornike. Na to so se zbirali udje in da je društvo res stopilo v življenje, priča nam precejšno število okoli 60 društvnikov, za prvi čas v naših razmerah gotovo dostojno število. Potem se je začela veselica z govori in napitnicami, ktero so posebno poviševali dragi gostje z Vuhreda in Lehna, ki so se potrudili precej daleč k nam. Tudi so nas obiskali — žal da nekoliko prepozno — vrli pevci bralnega društva iz Ruš z čvrstim svojim vodjem gosp. Hlebom, kateri so nas celi večer jako zabavali s krasnim svojim petjem. Hvala jim in pa še na večkratno svidenje! Sploh pa nam bo ta večer nepozabljiv in le to želimo, da bi imel še več takih ali pa še lepših naslednikov! Mlado društvo pa rasti, cveti in razvijaj se veselo v napredek našemu ljudstvu, v zavetje naše narodnosti, v čast in slavo ljubej naše domovini!

Iz Gabrovice v Istri. (Trda je!) Ker se od nas le redkokrat piše vrlemu „Miru“, naj tedaj povem, kako se pri nas godi. Tužna Istra! to moramo tudi mi čutiti, ker pri nas začenjajo se istrijske razmere, ktere seveda niso za kmeta nič kaj ugodne. Naj si bodo letine slabe ali dobre, ubogi kmet si ne more pomagati, ne more več izhajati; reveža lotili so se že judovski barantači iz bližnjega Trsta nadlegovati in mu vsiliti preležano robo za dragi denar. Lanskega leta smo, Bogu hvala! pridelali še vender le dobre vinske kapljice, ktere ne moremo prodati, ker nobeden po njej ne poprašuje, akoravno so cene nizke: čeber belega po 9—10 gld. in črno nekoliko več. Upamo da znabiti zanaprej, ko zima nekoliko odneha, bo kaj bolje.

Kaj dela politika.

Delegacije so sklicane za 1. marca. Ministerstvo bo menda tirjalo 40 milijonov gld. za vojaške priprave. Bog nas varuj vojske! Ako bi se vnela vojska, bilo bi to še veliko premalo. Razmere se kažejo bolj mirne; vendar gotovega nihče ne ve. — Nemški kljub našega državnega zbora je šel rakom zvižgat, — družniki so se med seboj razprli. Nekteri so se pridružili drugemu kljubu, drugi ostanejo divji, tretji so odložili svoje poslanstvo. — V Nemčiji je Bizmark vodo tako napeljal, da bode prej ko ne katoliški centrum razdrl in si pridobil pri novih volitvah take poslance, ki mu bojo dovolili vojake za sedem let. — Lahki so bili v Afriki hudo tepeni in zavoljo tega je ministerstvo odstopilo. — Slavni Čeh dr. Rieger je v nekem ruskem časniku priobčil nek članek, v katerem pravi, da se Rusija in Avstrija lahko na Balkanu pogodite, in da ni treba med njima nobene vojske. Le Bizmark bi rad štrečno zmedel, ker se Rusa boji bolj ko Francoza. — Na Bolgarskem je še vse pri starem. Rus noče sedanje vlade pripoznati za postavno; ponuja jim še vedno Mingrelskega princa za vladarja.

Gospodarske stvari.

Imeli smo na Koroškem nekdanj slovenski časnik za gospodarske stvari. Na svitlo ga je dajala naša kmetiška družba. Ker pa družba za slovenske kmete kaj doplačevati ni imela volje in srea, nehali je časnik izhajati. Kakor nemški potrebujejo pa tudi naši slovenski kmetje poduka o svojem gospodarstvu. Zatorej smo že unokrat omenjali, da „Soča“ v Gorici donša prilogo „Gospodarski list“ s podobami, kateri bode izhajal dvakrat na mesec, vsak drugi petek, in ktereга ureduje g. E. Kramer, vodja deželne kmetijske šole v Gorici. Udje c. kr. kmetijskega društva in naročniki „Soče“ dobivajo list brezplačno, sicer pa stane 1 gld. 20 kr. na leto. Prva številka ima dokaj lepih stvari v prav domačej, lahko razumljivej besedi. V dokaz ponatisnemo to-le:

Ne zanemarjajte sadnega drevja!

„Imajo oči in ne vidijo, imajo ušesa in ne slišijo“, so besede sv. pisma, ktere žalibog veljajo

še premnogim gospodarjem, posebno tistim, katerim je sadjarstvo deveta briga. In kako obilno plačujejo sadna drevesa trud, ki ga je človek imel z njimi! Lahko rečemo, da niti polje niti vinograd ne povrača gospodarju truda v toliki meri. Koliko zaleže sadje v hiši! Koliko ti pa gotovega denarja prinese v hišo, o tem te lahko prepričajo Gorenjci in Tolminci, ki so lansko jesen dobili za sadje na tisoče in tisoče goldinarjev. A koliko je gospodarjev, katerih ne moreš prepričati o tej zadevi. Če jih grajaš, dobiš od njih odgovor: „E pri nas sadno drevje ne raste; naš kraj ni za sadje“. Pripeti se dostikrat, da se v tej ali oni vesi tudi po več let niti jedno drevo ne usadi. Če pa ta ali oni kako drevo usadi, stori to navadno napačno, tako da se drevo ne prime, ali pa da donaša tako sadje, ki ni za kupčijo, ker si ni izbral prave vrste sadja.

Podati hočem torej o tej zadevi v „Gospodarskem listu“ nekoliko nasvetov.

Ne sadi drevja pregosto; vsako drevo potrebuje prostora, zraka in svitlobe od vseh strani, drugače ti bo rastle slabo in ti bo le pičlo rodilo.

Jame, v ktere bočeš vsaditi drevo, izkopljij jeseni, ali pa k večjemu zgodaj pomladi. Jame naj bodo vselej vsaj 1 meter globoke in 1 meter široke. Pri kopanju pazi na to, da se boljša zemlja loči od slabejše. Na jedno stran jame naj se meče zgodnja plodna zemlja, na drugo pa spodnja mrtva, da se potem korenine z dobro zemljo pokrijejo. Slabšo zemljo stavi na vrh, ali jo pa celo odstrani in z boljšo nadomesti.

Drevesca ne usadi niti pregloboko niti preplitvo, tako globoko, kakor je stalo poprej.

Drevec ne kupuj nikdar na trgu; tam plačaš drevo drago in kupiš mačko v žaklju, ker ti nikdo ne pove, ali je drevesce dobre ali slabe vrste. Sadja slabe vrste nahaja se dovolj, premalo pa plemenitega ali zlahtnega. Kupuj drevesca le v zanesljivih drevesnicah; a to že jeseni ali zgodaj pomladi, ne pa meseca marcija ali celo aprila, ko se je iz drevesnic že vse najboljše izprodalo.

Torej ne zanemarjaj sadnega drevja

Za poduk in kratek čas.

Črna vojska.

Ko so napadali v starih časih Turki naše pokrajine ali ko so pridrli Francozje, postavil se jim je pogostoma ves narod v bran. Vsak je popadel orožje, kakoršno je imel, in hajd na sovražnika. Tako vojno imenovali so črno vojsko gotovo zavoljo tega, ker jih je mrgolelo, da je bilo vse črno. Posebno slavo pridobila si je črna vojska na Tirolah leta 1809, ktera je trikrat vrgla Napoleonove čete iz svoje domovine. Tudi Ziljani se radi spominjajo istih časov, ko so Francoze podili do Podkloštra. Takrat nikdo ni bil prisiljen udeležiti se boja; šli so, kedar je prihrul sovražnik v deželo, razšli so se, ko so ga zapodili.

Na Avstrijskem dobili smo, kakor bo že sploh znano, lanskega leta postavlo o črni vojski. O tej hočemo nekaj spregovoriti. Časi so resni. Govori in piše se o vojski toliko, kolikor že nekaj let ne. Tleje povsod. Na zapadu oborožujejo se Fran-

cozje, nič manj na Nemškem. Vzhodno prašanje razdvojilo je Rusijo in Avstrijo. Povsod imamo še mir, a to je mir z orožjem v roci. Tudi na Avstrijskem sklenila se je postava, s katero se bo vojna moč države, rekli bi, brezmejno pomnožila. Meseca januarja t. l. izdalo je vojno ministerstvo od cesarja potrjene izvršitvene določbe, kako se bo črna vojska uredila.

Kaj je namen črne vojske?

Namenjena je črna vojska 1. za dopolnjevanje stalne armade, da se bodo nadomestili v boju padli, 2. za podporo stalne armade, 3. za pomočna dela, ktera so opravljali do sedaj redni vojaki n. pr. za posadke v trdnjavah, za ceste, pota, mostove, za pisarnične službe po kancelijah, za prenašanje in postrežbo ranjencev, za stražo ob mejah itd. Za vsa ta opravila potrebovalo se je do sedaj mnogo rednih vojakov, namesto teh bodejo stopili črnovojniki in redna vojna se bode lahko vsa postavila proti sovražniku.

Kdo spada v črno vojsko?

Vsak mož od prvega januarja tistega leta, v katerem dopolni 19 let do konca tistega leta, v katerem doseže 42. leto. Izvzeti so samo tisti, ki imajo ali na telesu ali na umu take hibe, da niso za nobeno rabo. Take napake so na primer: gluhotna na obeh ušesih, slepota na obeh očesih, velik krof, zvita noga, če je kdo pritlikovec, mutast itd. Dosluženi vojaki, ki so prejeli odpust (Abschied), prestopijo potem v črno vojsko, kjer ostanejo do zvrhaja omenjenega leta. Celih 24 let je torej vsak mož v črni vojski.

Tisti, ki so se svoje dni odkupili od vojaščine, podvrženi so tudi črnovojnej dolžnosti. Vendar ne bojo jih rabili za nadomestnike v stalnej vojni in v deželnej brambi, temveč za pomočna dela.

Letni razredi črne vojske.

Vsi črnovojniki razdeljeni so po letih v 24 razredov. Vsakemu letnemu razredu pripadajo vsi, ki so v enem in tistem letu rojeni. Vsi razredi delé se v dva sklica ali nabora (Aufgebot). V prvi sklic spadajo možje od 19 do 37 let, v drugi pa od 38 do 42 let, torej bo služil črnovojenik 19 let v prvem in 5 let v drugem sklicu. V najvišji razred so zapisani dvainštiridesetletniki, v najnižji pa devetnajstletniki.

Ali je med prvim in drugim sklicom kak razloček?

Da in ta jako važen. Prvi sklic se namreč sme rabiti za dopolnjevanje stalne armade in brambovcov, kedar se bodo pokazale izgube, drugi pa ne. Razjasniti hočemo to s primerom: Ako bi padlo v prvi bitki 300 mož iz koroškega pešpolka št. 7, bodo najprvo potegnili v nadomeščenje padlih vojakov nadomestno reservo, ako je pa teh premalo, potem se bodo poklicali črnovojniki prvega sklica, kolikor jih bo vojno poveljništvo potrebovalo. Dokler nisi dopolnil 37. leto, živiš den na den v strahu, da te porinejo ob času vojske v stalno armado, kar se nobenemu brambovcu nikoli pripetiti ne more. V tem oziru pomeni črnovojna postava nič drugega kot podaljšanje vojaške dolžnosti za dobrih 5 let. Kdor bo doslužil pri vojakih recimo v 32. letu, dobil bo sicer odpust, ali zagotovljen ni, da ga ne pokličejo zopet v

stalno vojsko. To se nam zdi najhujša točka vse postave.

Kako se bo rabila črna vojska?

Kar se tiče dopolnitve stalne armade, smo že omenili. Iz ostalih črnovojnikov bodo osnovali črnovojne batalijone. Po vsakem črnovojnem okraju se bodeta postavila dva taka batalijona. Eden, ki bo moral zapustiti dom in služiti stalnej armadi v podporo, drugi pa ostane doma, za vzdrževanje običnega reda in v brambo, ako bi pridrl sovražnik v deželo. K prvim bodo jemali samo može iz prvega sklica, k drugim pa iz obeh. Razun teh pa se bojo porabljali črnovojniki po svojih zmožnostih v tovarnah, kjer se izdeluje in pripravlja vojno blago vsake vrste, črevljarji, puškarji, mesarji, pekarji itd., po kancelijah, pri živini itd.

Kdo in kedaj sklicuje črno vojsko?

Črna vojska se skliče v službo na cesarsko povelje potem, ko je cesar poprašal in zaslišal vse ministre. Tudi razpuščala se bo vsled cesarskega ukaza. Sme se pa sklicati samo tedaj, kedar in dokler vojska preti, ali kedar je že vojska in dokler je. Redno bo služila črna vojska v deželi. Ako bo pa potreba, poslala se bo izimno tudi zunaj mej dežel in kraljevin zastopanih v državnem zboru, vendar takej porabi mora privoliti prej državni zbor s posebno postavo; samo v velikej sili in nujnej potrebi sme cesar porabiti črno vojsko tudi brez postave, po dokončanej vojski mora se tak ukaz državnemu zboru naznaniti. Iz tega se vidi, da naš državni zbor ne bo imel silo upliva do porabe črne vojske. To omenjamo zaradi tega, ker so Ogri bili v tem oziru bolj previdni. Na Ogerskem se bo smela črna vojska le takrat brez posebne postave iz dežele poslati, kedar njih državni zbor ne bo ravno zbran; da pa bo v takih časih zbran, skrbeli bodo že sami.

(Konec pride.)

Smešničar.

Neka gospa poprime fanta, ki jej je mleko nosil: „Ti, kaj pa je to, da se mleko danes tako vodeno vidi?“ Fant se pa odreže: „Je pa spet moja sestra deževnice prilila; mati so pa rekli, da naj vode iz studenca natoči“.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Kmečka zveza, ktere duša je gosp. Mačnik, je postavila gosp. Laksa za svojega kandidata. Nemško društvo v Celovcu je obljubilo, delati za njega na vso moč. Kterega duha bode torej novi državni poslanec, jasno je ko beli den. Zmaga nasprotnikov naših bode tim ložeja, ker ne bode pravega nasprotnika. Gospod Muri nikakor ne prevzame kandidature in merodajni naši rodoljubi so sklenili, ne vdeležiti se sedanje volitve. „Volili smo, piše se nam, unokrat enoglasno gospoda ministra, ker smo ga iz prejšnjih časov poznali za tudi Slovincem pravičnega moža. Kaj pa smo dosegli? Po vseh časnikih so nas Slovence obrekovali, črnili in sramotili, — naših opravičenih in postavnih prošenj in

želj se nobena — tudi najmenjša zastran ljudskih šol — trohice ni izpolnila, akoravno so se slovenski poslanci, ki sedanjo vlado krepko podpirajo, pri vsakej priliki prav bratovsko in moško potegovali za nas zapuščene Koroške Slovence. Po tem potu torej ne dosežemo ničesar; prisiljeni smo nastopiti drugi pot in ta je: Obrnili se bomo po stopinjah, če bode treba — do najvišega državnega sodišča, naj ono razsodi, ali imamo Koroški Slovenci pravico, po naših postavah tirjati za slovenske otroke ljudske šole s slovenskim učnim jezikom, ali ne. To sporočilo naznanjamo vsem rodoljubnim Slovincem. — 19. febr. je odbor družbe sv. Mohora sklenil za ustanovo, namenjeno dvema Erjavčevima sirotama, darovati 500 gld. — Svitli cesar so cerkvi na Vratah darovali 150 gld., da se popravijo vnovič najdene podobe na stenah. — Gosp. Juri Štark, posestnik v Malvrščah pri Štebnu, in njegov blapec sta 11. februarja prišla pod plaz in sta oba mrtva. — V Zwickenbergu blizu Tiroljske meje je bila čudna poroka: ženin je bil star 67, nevesta 76, starešina 94 in župnik, ki so poročali, 85 let. — ti štiri ljudje so torej stari 322, tako da pride na enega več ko 80 let. — Gosp. Somavilla Karol, okrajni sodnik v Steineu, pride kot svetovalec deželne sodnije v Celovec. David Koler je postal finančni svetovalec. Gosp. Zamboni, dozday zdravnik v Počah na Niževstrijskem, je poklican za zdravnika na Bistrico v Rožnej dolini. — V Nemškem Plajbergu so se zballi plazov in so tri hiše spraznili. — Na Grobniškem polju (Krapffeld) menjkajo pri vsakej hiši po 2—3 posli; koče, kajže in vsakovrstne luknje so pa natlačene; tam lenobo prodajajo „perice“, „šivilje“, „dninarce“ itd. — V Brežah je železniški sluga Rener na tir padel in vlak ga je povozil. — Na nekej vesi blizu Brež se je dveletni deček igral z nožem, ki so ga na mizi pustili. Zabodel si ga je pa v grlo in vso krv si spustil. — V šolskej hiši na Dholici je v dimniku navstal ogenj, ktereга so pa srečno pogasili. — Na Trbižu živi 102 let stara mamka, hodi vsak den v cerkev in se počuti prav dobro. 13. feb. je zraven peči zaspala mesarica Wiedenhofner; njena obleka se je pa vnela in sirota je za opeklinami umrla. — Pri D. M. na Zili je 5. febr. umrla daleč okoli znana, obče spoštovana in priljubljena posestnica in krčmarica Marija Napokoj, po domače „Šumincea“. Naj v miru počiva! — Borovčiči so dobili nekaj dela za nove puške-repetirke. Hvala Bogu, — škoda da je le malenkost, ki bode skorej vsa dodelana. Veči dobiček je pa to, da so začeli združno strojnico (Machinenfabrik) staviti na nos na vrat in potrebne stroje kupovati. — V Krškej dolini so na cesti našli zmrznjeno neko žensko z dvema otrokoma. Tudi blizu Trga so našli na cesti zmrznjenega moža. — Danes (25. februarja) je sodnijska obravnava proti Jerici zavoljo prikazni D. Marije na Radiščah; 33 prič je poklicanih.

* (Bolnišnica usmiljenib bratov v Šent-Vidu.) Vsem ljudem je zemlja le solzna dolina, najbolj pa bolnikom. Ti so prave reve, naj bi bili še tako bogati. Kaj pa je z bolniki, ki nimajo ne jedi, ne obleke, ne stanovanja, ne zdravila, ne postrežbe. Tem največim revam so bolnišnice usmiljenib bratov edina pa tudi največa

pomoč. Leta 1886 je bilo v bolnišnici usmiljenih bratov v Šent-Vidu 868 bolnikov; med temi jih je bilo iz Koroškega 772, iz Kranjskega 56, iz Štajerskega 23, in iz Primorskega 9. Torej Slovenci sprejemljite usmiljenega brata, ki pride k vam pobirat, po starej navadi ljubeznivo in prijazno, pa darujte, kolikor premorete. Saj darujete vse to le ubogim bolnikom, ki so največje, posebne pomoči najbolj vredne sirote!

Na Kranjskem. V noči od 17. na 18. februarja pogorelo je v Ljubljani deželno gledališče. Rešili so z največjo silo po lojtrah hišnega vrtarja, njegovo ženo in otroke. Poškodovana sta tudi en igralec in en požarni brambenik. Gledališče je za 85.000 gold. zavarovano, a škoda znaša mnogo več. — Umrl je na Viči poleg Ljubljane sloveč posestnik in tovarnar Tomaž Ločnikar za srčnim mrtvoudom. — Podružnice sv. Cirila in Metoda se po Kranjskem prav veselo razvijajo in snujejo.

Na Štajerskem. Visokošolci v Gradcu imajo podružnico ssv. Cirila in Metoda. 7. febr. je bil občni zbor, ki je bil prav dobro obiskovan. — Pri občinskih volitvah Slovenci slavno zmagujejo. V Velikej Pirešici blizu Celja so nemškutarji še pred kratkim visoko nosili svojo glavo, kjer so imeli svoj nemški šulferajn in so ponujali svoje znane groše; v tej občini so popolnoma propadli. Ravno tako v Škofjeveresi in letošnjo jesen upajo zmagati v občini Celjske okolice. Slava! — Znani nemškutar dr. Foregger je odložil svoje državno poslanstvo in bojo Celjani imeli novo volitev. Bomo videli, ali so se Celjski „burgarji“ kaj zmodrili in spoznali, da stoji Celje na trdo slovenske zemlji? — Delalci v Nemškem Gradcu se v svojih zborih krepko izrekajo proti temu, kar jim obljublja Plener in njegovi tovariši, češ, da do nemško-liberalcev nimajo nobenega zaupanja. — V Cirilovej tiskarni v Mariboru je prišla na svetlo knjižica: „Jugoslovani v zlati Pragi in slavnem Velegradu“. Spisal popotnik Vekoslav Vakaj pri sv. Ani, pošta Murek. Velja le 45 kr. po pošti in naročnina naj se pošilja ali spisatelju pri sv. Ani ali tiskarni v Mariboru. Prav lepo in domače popisuje se to romanje in pripovedujejo se prav mikavne reči o Dunaju, Brnu, Pragu, Velegradu itd. Res to je knjižica za poduk in kratek čas posebno za naše kmečke hiše!

Na Primorskem. Došel je od visokega c. k. ministerstva ukaz, ki odločuje, da finančni in davkarski uradi na Goriškem se imajo posluževati slovenskih tiskovin in spisov v občevarjanju z državljanji, katerih matni jezik je slovenski. Davke plačevati nikoli ni kaj vesela reč, vendar bomo lažje plačevali, ako v svojem jeziku zvemo, koliko da smo dolžni. — V Šmarji blizu Kopra je umrl obče spoštovani in ljubljani dekan Jožef Šlakar. Rajni je bil zvest rodoljub in pravi oče svojih farmanov. Naj v miru počiva! — V Trstu so francoske in angleške družbe sklenile z ruskimi trgovci pogodbo, da se bode ogromno veliko dobrih tramov, smrekovih in jelkovih dil in drugega lesa iz Rusije nakupovalo. Spet nova nevarnost za naše trgovce z lesovjem. — Nad vrati c. kr. glavne davkarije v Gorici se je napravil napis v treh jezikih; prej je bil do najnovejših

časov le v enem jeziku. Med to trojico se nahaja tudi naša poštena slovenska beseda.

* (Nemška in avstrijska armada.) Res je, da gre grozno veliko denarjev za armade. Leta 1870 je ob mirnem času Nemčija štela 378.000 vojakov; l. 1871 že 401.059, l. 1881 spet 427.274 in sedaj 468.000 vojakov. Zraven pa šteje še nemško mornarstvo 13.000 možakov. Na to armado je denarjev l. 1871 šlo 163, l. 1880 pa 242 in l. 1886 že 267 milijonov goldinarjev. — Naša Avstrija pa je l. 1886 za celo armado, mornarstvo, deželno brambo in žandarmerijo 124 milijonov, za l. 1887 pa 143 milijonov goldinarjev potrebovala. Torej veliko menj kot Nemčija. Nasprotniki sedanjega ministerstva pa še vedno hujskajo in kažejo na Nemčijo, kakor da bi Nemci pod Bizmarkovo pikelhavbo živeli v paradizu.

Posnemajmo Slovence iz Amerike!

Kakor se razveselijo otroci prvih lastav in vigredi, tako in še bolj smo se zveselili mi prvencev družbe sv. Mohorja, ki so se oglasili semkaj čez široko atlantsko morje iz severne Amerike po g. Bilbanu. Ta častivredni mož ni duhovnik, ampak učitelj med Amerikanskimi Slovenci v državi Minesota. Družbo je mogel priporočevati le v med-sobnem pogovarjanju in glejte kaj je zdalo: nabral je tako lepo število udov za družbo, kakoršnega bi se iz Amerike ne bili nadjali. To je pač preveselo za družbo, pa tudi za vse rojake v slovenske domovini. To kaže, da se ti Slovenci nočejo odtujiti ne veri svojih očetov, ne jeziku svoje matere.

Ta toliko vesela dogodba pa nas je tudi močno užalila. Spomnili smo se namreč tistih slovenskih hiš, kamor še družba ni prodrla s svojo dušno hrano, akoravno obstoji in dela že celih 30 let. Mnogo far je še na slovenske zemlji, kjer šteje družba le malo udov, in to od leta do leta zmirom iste, kar je pač dobro znamenje, da se jim je družba prikupila, ker se ne ločijo lahko od nje, ki so jej enkrat pristopili; pa tudi slabo znamenje, da se jih še veliko drugih ne briga dosti za njo, sicer bi jej pač tudi pristopili. Spomnili smo se pa še posebno žalostnega srea tistih far, na koroško-slovenske zemlji, kjer še ljudje celó ne vedó, da je in kaj je družba sv. Mohora. Fare, kjer družba ne šteje niti enega uda, so: v celovške dekaniji Blatnigrad; v spodnjej dravberški: Šent-Lorenc; v tinjskej: Šent-Lipš in Otmanje. Zastopane po samih č. g. župnikih, torej tudi tako rekoč mrtve so fare v celovške dekaniji: Šent-Rupert, Gospa Sveta, Šent-Jurje, Čajnce, Otok — vkup 9 slovenskih ali vsaj deloma slovenskih far.

Slovenci v Ameriki se budijo, oživljajo in pristopajo družbi sv. Mohora na besedo enega vnetega moža, čeravno se jim bukve po 14 dnevni vožnji čez morje podražijo, Slovenci v domovini pa ostajajo družbi tuji, tik plamenečega ognja se ne ogrevajo vsi. Ali se naj tako naprej godi? — Kako bi bilo pač vse lahko drugače in veselejše, ko bi bile šole slovenske! Nemške šole za slovenske otroke so res smrtna sapa za narod — to vidimo povsod, kjer jih imamo!

Res hude so razmere za nas Slovence posebno na meji, ali obupati ne smemo. Posnemajmo slovenske rojake v Ameriki; en sam mož je naenkrat pridobil 40 udov. Da se tudi pri nas kaj takega zgoditi more, temu izgledov ne manjka. Poglejmo le v Grabštanj, Brnco in Blače. Bilo je vse tako zaspano, da leta in leta ni bilo tam ne enega družbenega uda; zdaj pa ima Grabštanj 82, Brnca 51, Blače pa 24 udov. Nekaj let sem se saj prej tudi mrtvi Šent-Tomaž že nekoliko giblje. Šent-Janž na Mostiču, v katerem se menda o Mohorjevej družbi še poprej nikomur sanjalo ni, je komaj dobil novega župnika, č. g. Angererja, pa so že prišli s par udi in gotovo jih bodo s časom še več pridobili. Žrelec in Šent-Jakob poleg Celovca se zmirom boljše čutita. Torej ne obupajmo!

Naročniki „Mirovi“, ki so menda pač vsi tudi pri Mohorjevej družbi, in drugi nje udje naj opominjajo družine, ki doslej še niso pri družbi, posebno pa znanee, žlahto iz far na slovenske meji, da pristopijo; če brati ne znajo slovenski, če pa vendar latinske črke poznajo, naj jim razložijo še črke c, č, s, š, z, ž, naj jim posodijo kako knjigo ali časnik „Mir“, da se bodo navadili slovensko brati. Duhovnike, pastirje naroda, pa prosimo v imenu cerkve in naroda, naj koj oznanjajo, vabijo in priporočujejo družbo sv. Mohora kakor morejo in smejo: v cerkvi raz lece in v osebnem pogovoru; vselej in pri vseh njih glas ne bode ostal glas upjočega v puščavi.

V to pomagaj Bog! Posnemajmo Amerikance!

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Gosp. Seebacher Jak. je postal provizor v Apačah, g. baron Zucco Ask. provizor v Greifenburgu. G. Vršec Luk., provizor v Medgorjah, oskrbuje tudi Radišče; g. Trobež Ant., župnik v Mohličah, faro Galicijo. — Umrl je pens. župnik Streit Juri. R. I. P.!

Loterijske srečke

od 19. februarja.

Gradec	4	40	12	9	50
Dunaj	53	90	52	46	79

Tržna cena v Celovcu.

Žitna cena je ostala poprejšna; pšenica je za nekaj krajcarjev padla, oves, turšica, rž in sladko seno so nekaj poskočili; — tudi drva so zavoljo mraza nekaj nategnila.

Oglasila.

Red za točenje (Schank-Ordnung)

za županstva na Koroškem,

natisnjen v obeh deželnih jezikih (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiva se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu.

Kdor hoče delovati za dobro stvar ter si poleg tega tudi kaj prislužiti, prevzame naj

zastop banke „SLAVIJE“.

Oni, ki imajo obširno poznanstvo, mogli bi uspešno poslovati kot potovalni zastopniki. — Ponudbe pošiljati je glavnemu zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zvonarna Denceljevih sinov v Mariboru izdeluje lepo ubrane zvonove iz najboljšega blaga; krona se dá vrteti; vsa druga priprava iz hrastovine, jekla in vlitega železa se tukaj priskrbi. Tudi se po ceni dobijo oltarni zvončki s 3, 4 in 5 glasovi.

Za merjenje zemljišč se priporoča **Valentin Poschinger**, potrjen in prisežen zemljemerec (geometer) v Borovljah.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.

Kovačnica, v kateri voda goni: meh, kladvo in brus, daje se o sv. Jurju v najem. Več pove M. Rasinger, Podkorenom. Pošta Kranjska gora (Gorenjsko).

Grobne križe, z vlitega železa, prav lepo in trpežno pozlačene v različnih visokostih, prav dober kup (preskrbim tudi napise) priporoča

Franc Sadnikar,

trгоvec z železino v Celovcu, Burggasse 6, nasproti Hotel Moserja.

Priznано nepokvarjene, izvrstne

voščene sveče

izdelujejo

P. & R. Seemann v Ljubljani.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji celo leto glđ. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.55.

Prošnja.

Naročnina na „Mir“ za l. 1887 naj se pošilja ali na ime: uredništvo „Mir“ ali pa na ime And. Einšpieler.